

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 02

[15]

SARDAR PATEL UNIVERSITY
POLITICAL SCIENCE

M.A. (Semester-III) CBCS Examination

Date: ~~23-12~~ 2020, Wednesday

Time: 2.00 P.m. to 4.00 P.m.

Paper: PA03CPOS23

Local Self Government in India

Note: Give answers of all questions.

Total Marks: 70

Q-1. Objective questions total 8

(08)

1. In _____ Balwantrai Mehta Committee recommended Panchayati Raj of democratic decentralization.
(A) 1957 (B) 1958
(C) 1959 (D) 1960
2. Panchayati Raj started from _____ village of Rajasthan on Ghandhi Jayanti of 1959.
(A) Delhi (B) Negor
(C) Mumbai (D) Jaipur
3. In _____ in Panchayati Raj, the Gujarat Government appointed a committee headed by Jinabhai Darji.
(A) 1972 (B) 1947
(C) 1950 (D) 2014
4. The guiding principles of the Constitution were included in accordance with Article _____.
(A) 60 (B) 30
(C) 40 (D) 15
5. 73rd Constitutional Amendment passed during the time of the _____ Prime Minister.
(A) Rajiv Gandhi (B) Manmohan Singh
(C) Narendra Modi (D) Narsinh Rao
6. When did Panchayati Raj start in Gujarat?
(A) 1962 (B) 1961
(C) 1951 (D) 1952
7. In Mumbai province The Bombay Local Board Act was passed in _____.
(A) 1974 (B) 1994
(C) 1984 (D) 2004
8. Provisions of the 64th Constitutional Amendment Bill made during the time of the _____ Prime Minister.
(A) Rajiv Gandhi (B) Atal Bihari Bajpai
(C) I.K. Gujaral (D) Narendra Modi

Q-2. Give detailed answer. (Any two out of four)

(40)

1. Discuss the emergence of Panchayati Raj in India.
2. Write a note regarding the 73rd Constitutional Amendment.
3. Explain the three tier structure of Panchayati Raj in India.
4. Explain the various committees of Panchayati Raj.

Q-3. Write short notes. (Any two out of four)

(22)

1. Powers and duties of Panchayati Raj.
2. The role of political parties.
3. Rikhavdas Shah Committee in the Panchayati Raj of Gujarat.
4. Participation of women in Panchayati Raj.

નોંધ: બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

પ્રશ્ન-૧ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો કુલ ૮

(૦૮)

૧. _____ માં બળવંતરાય મહેતા સમિતિએ લોકશાહી વિકેન્દ્રીકરણની પંચાયતી રાજની ભલામણ કરી.
 (એ) ૧૯૫૭ (બી) ૧૯૫૮
 (સી) ૧૯૫૯ (ડી) ૧૯૬૦
૨. ૧૯૫૯ની ગાંધી જયંતિથી રાજસ્થાનના _____ ગામેથી પંચાયતી રાજનો પ્રારંભ થયો.
 (એ) દિલ્હી (બી) નેગોર
 (સી) મુંબઈ (ડી) જયપુર
૩. _____ માં પંચાયતી રાજ અંગે ગુજરાત સરકારે ઝીણાભાઈ દરજીના અધ્યક્ષપદે સમિતિની નિમણૂક કરી.
 (એ) ૧૯૭૨ (બી) ૧૯૪૭
 (સી) ૧૯૫૦ (ડી) ૨૦૧૪
૪. બંધારણના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોનો _____ અનુચ્છેદ અન્વયે સમાવેશ થયો.
 (એ) ૬૦ (બી) ૩૦
 (સી) ૪૦ (ડી) ૧૫
૫. ૭૩મો બંધારણીય સુધારો _____ વડાપ્રધાનના સમયે પસાર થયો.
 (એ) રાજીવ ગાંધી (બી) મનમોહન સિંહ
 (સી) નરેન્દ્ર મોદી (ડી) નરસિંહ રાવ
૬. ગુજરાતમાં પંચાયતી રાજનો પ્રારંભ ક્યારે થયો?
 (એ) ૧૯૬૨ (બી) ૧૯૬૧
 (સી) ૧૯૫૧ (ડી) ૧૯૫૨
૭. મુંબઈ પ્રાંતમાં ઈ.સ. _____ માં બોમ્બે લોકલ બોર્ડ એક્ટ પસાર કરવામાં આવ્યો.
 (એ) ૧૯૭૪ (બી) ૧૯૮૪
 (સી) ૧૯૮૪ (ડી) ૨૦૦૪
૮. ૬૪માં બંધારણીય સુધારા ખરડાની જોગવાઈઓ _____ વડાપ્રધાનના સમયમાં થઈ.
 (એ) રાજીવ ગાંધી (બી) અટલ બિહારી બાજપાઈ
 (સી) આઈ.કે. ગુજરાલ (ડી) નરેન્દ્ર મોદી

પ્રશ્ન-૨ સવિસ્તાર જવાબ આપો. (ચારમાંથી ગમે તે બે)

(૪૦)

૧. ભારતમાં પંચાયતી રાજના ઉદ્ભવ અંગે ચર્ચા કરો.
૨. ૭૩માં બંધારણીય સુધારા સંદર્ભે નોંધ લખો.
૩. પંચાયતી રાજનું ત્રિસ્તરીય માળખું સમજાવો.
૪. પંચાયતી રાજની વિવિધ સમિતિઓની સ્પષ્ટતા કરો.

પ્રશ્ન-૩ ટૂંકનોંધ લખો. (ચારમાંથી ગમે તે બે)

(૨૨)

૧. પંચાયતી રાજની સત્તા અને ફરજો.
૨. રાજકીય પક્ષોની ભૂમિકા.
૩. ગુજરાત પંચાયતી રાજમાં રીખવદાસ શાહ સમિતી.
૪. પંચાયતી રાજમાં મહિલાઓની ભાગીદારી.